

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки та публічного управління (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Валентина КУПРІЯНОВА

(підпись) (ім'я та прізвище)

«01» вересня 2023 р.

СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОЗНАЙОМЧА ПРАКТИКА

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: «Експертиза товарів та послуг»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2023 року

Харків – 2023 р.

Розробник: Середенко В.В. ст. викл

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри економіки та
публічного управління (№ 601)
Протокол № 1 від « 31 » серпня 2023 р.

Завідувач кафедри
д.екон.н., доц.
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Даніїл РЕВЕНКО
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентського самоврядування від факультету № 6

(підпис)

Катерина БОЦУЛА
(ім'я та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Середенко Вікторія Валентинівна, старший викладач каф. 601. Працює в університеті з 1998 року.

Викладає наступні дисципліни: «Хімія», «Хімія» (англ. мова), «Хімія та методи дослідження сировини і матеріалів», «Хімія з основами біогеохімії», «Товарознавство непродовольчих товарів», «Екологічні аспекти товарознавства», «Теоретичні основи товарознавства», «Підприємництво», «Технічне регулювання».

Галузь наукових інтересів: дослідження гетерогенних каталітичних процесів; екологічна оцінка, оцінка якості товарів.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 4 семестр.

Обсяг дисципліни:

З кредити ЄКТС (90 годин), у тому числі самостійної роботи здобувачів – 90 годин.

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, підсумковий (семестровий) контроль (залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – економіка підприємства, макроекономіка, менеджмент, статистика, фінанси.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – хімія, бухгалтерський облік, теоретичні основи товарознавства, підприємництво, інфраструктура ринка.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Метою навчальної дисципліни «Ознайомча практика» є формування необхідного рівня теоретичної та практичної підготовки для використання у майбутній практичній діяльності знань щодо хімічного складу, будови, властивостей речовин і матеріалів, процесів (хімічних і фізико-хімічних), що відбуваються при виробництві та зберіганні товарів, практичне та теоретичне освоєння методів дослідження якості продовольчих та непродовольчих товарів, шляхів удосконалення оцінки якості товарів народного споживання, а також ознайомлення з показниками безпеки для різних груп товарів.

Завдання

Теоретична і практична підготовка фахівців з наступних питань: розвиток професійного мислення здобувачів, забезпечення свідомого розуміння закономірностей хімічних та фізико-хімічних процесів при експертизі тих чи інших товарознавчих об'єктів, ознайомлення з існуючими методами визначення якості продовольчих та непродовольчих товарів.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності**:

- здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність спілкуватися іноземною мовою;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій та торговельній діяльності;
- здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання** і він буде:

- мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами;
- вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей;

—демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

4. Зміст навчальної дисципліни

Навчально-методичне керівництво ознайомчою практикою здійснює кафедра публічного управління та підприємництва (№601).

Відповідальний за проведення практики вчасно доводить до здобувача інформацію щодо бази практики. Офіційною підставою для проведення ознайомчої практики є договір, який укладається між ЗВО та базою практики.

Керівник установи – бази практики видає наказ, де визначається порядок організації та проведення практики, заходи для створення необхідних умов здобувачам-практикантом для виконання ними програми практики, з охороні праці та запобіганню виникнення нещасних випадків: контролю за виконанням правил внутрішнього трудового розпорядку, інші заходи для проведення практики у відповідності до Положення про проходження ознайомчої практики здобувачами ЗВО, призначає керівника практики від підприємства.

Тема 1. Експертна діяльність в Україні та за кордоном

Визначити правове регулювання проведення експертизи. Засвоїти предмет, об'єкт і завдання експертизи. Виявити суб'єкти експертизи. Ознайомитися з експертизою деяких видів товарів.

Тема 2. Класифікація та характеристика видів експертизи.

Організаційні форми здійснення сучасної експертної діяльності. Залежно від характеру, часу та обсягів дослідження виділити комплексні та оперативні експертизи. За підставами призначення та порядком проведення розрізнати експертизи: основну (первинну), додаткову, повторну, контрольну.

Тема 3. Поняття та види товарознавчої експертизи

Залежно від напрямів досліджень, які здійснюються з урахуванням вимог, використаних для експертної оцінки конкретного товару, визначити різновиди товарознавчої експертизи. Виявити особливості та специфіку окремих видів товарознавчих експертиз

Тема 4. Головні завдання товарознавчої експертизи

Визначити належність товарної продукції до класифікаційних категорій, які прийняті у виробничо-торговельній сфері. Виявити якісні зміни товарної продукції. Засвоїти причини якісних змін товарної продукції, які мають виробничий характер, виникли при транспортуванні, зберіганні, у процесі експлуатації. Установити способи виробництва товарної продукції: промисловий чи саморобний, підприємства-виробника, країни-виробника.

Визначити вартість товарної продукції, у т.ч. з урахуванням часткової втрати її товарних якостей у зв'язку з експлуатаційним зношенням і пошкодженнями від впливу зовнішніх факторів. Виявити відповідність упакування і транспортування, умов і термінів зберігання товарної продукції до вимог чинних правил.

Тема 5. Характеристика підприємств, які займаються експертною діяльністю

Залежно від особливості фахової діяльності підприємств, які займаються експертизою, вивчити такі види експертиз: товарознавчу, економічну (бухгалтерську, фінансову), технологічну, екологічну, судову, патентознавчу, сільськогосподарську, медичну та ін.

Тема 6. Характеристика організаційної структури та виду діяльності підприємства, де проходила практика

Ознайомитись з історією і традиціями, роллю підприємства у експертній діяльності, характеристикою послуг, що надаються. Описати організаційну структуру підприємства, розкрити процес надання послуг, організацію виробництва і праці у структурних підрозділах. Визначити основні відомості й поняття про підприємство у процесі виробничих екскурсій і бесід з фахівцями.

Тема 7. Підсумкове заняття з розв'язанням ситуаційних завдань на основі практичної діяльності експертної підприємств і вивченого теоретичного і практичного матеріалів

5. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання полягає у вивченні порядку проведення експертизи певного виду продукції (за варіантами).

Завдання складаються керівником практики від Університету. Виконуючи індивідуальне завдання, здобувач зобов'язаний:

- визначити мету і завдання роботи;
- вивчити основні положення теоретичного курсу, пов'язаного з виконанням експериментальної частини роботи;
- проаналізувати дані з літературних джерел;
- спланувати постановку і проведення експертизи певного виду продукції на базі підприємства;
- зробити висновки, в яких необхідно вказати місце і роль підприємства на ринку послуг (порівняно з аналогічними підприємствами регіону, області та країни в цілому).

6. Оформлення результатів ознайомчої практики

Після завершення ознайомчої практики здобувач подає для перевірки керівнику практики від кафедри таку документацію:

- щоденник проходження практики;
- звіт про проходження практики;
- підписану та завірену керівником бази практики характеристику на здобувача-практиканта, складену за результатами його діяльності.

Звіт про проходження практики оформлюється за загальними вимогами до творчої роботи здобувачів на стандартних аркушах паперу (обсягом 20-25 сторінок) за такою структурою:

- титульна сторінка;
- вступ (резюме практичної діяльності);
- зміст звіту;
- розкриття змісту практики за розділами програми практики;
- висновки і пропозиції;
- додатки.

Звіт повинен бути конкретний і стислий, обов'язково мати графічний матеріал (схеми, таблиці, рисунки, діаграми, графіки), що наочно розкриває суть виконаної роботи і результати дослідження.

Додатки можуть включати в себе різні матеріали, що зібрані під час виконання практики: посадові інструкції, зразки форм документів, таблиці, фотографії тощо.

Складений здобувачем звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок. Аркуші повинні бути зшиті.

Звіт перевіряється і затверджується керівниками практики від бази практики і кафедри Університету.

7. Підведення підсумків ознайомчої практики

Керівництво бази практики організовує обговорення підсумків роботи здобувачів і оцінює її.

Основні документи про практику (щоденник, звіт про роботу здобувача, характеристика на кожного здобувача) мають бути підписані керівником бази практики та завірені її печаткою. Документи передаються викладачеві – керівнику ознайомчої практики.

Захист результатів звіту практики проводить і оцінює викладач – керівник практики від кафедри. Керівник практики звітуючи на засіданні кафедри про результати ознайомчої практики здобувачів.

8. Методи навчання

Репродуктивний, проблемного навчання, евристичний (частково-пошуковий), дослідницький.

9. Методи контролю

Поточний і підсумковий (залік).

10. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Види оцінки та її критерій	Максимальний бал
1. Оцінка керівником від бази практики	
1.1. Характеристика здобувача як члена трудового колективу	10
1.2. Якість та своєчасність виконання поставлених завдань	10
Загальна оцінка керівника від підприємства – бази практики	20
2. Оцінка керівником від університету	
2.1. Якість та своєчасність оформлення звіту та щоденника	10
2.2. Вичерпність і правильність виконання завдань практики	30
Загальна оцінка керівника від університету	40
3. Оцінка комісії за захист звіту з практики	
3.1. Якість презентації	10
3.2. Чіткі та обґрунтовані відповіді	30
Загальна оцінка комісії за захист звіту з практики	40
Загальні підсумки оцінки	100

Під час захисту звіту про проходження практики оцінюються такі вміння здобувача:

- логічно і аргументовано викладати зміст виконаного дослідження;
- оперувати термінологією з професійного профілю;
- аналізувати зміст науково-теоретичної літератури, періодичних джерел; нормативно-правової бази;
- опрацьовувати літературу, складати тези;
- аналізувати поточні процеси і явища, що мають місце на базі дослідження;
- використовувати і систематизувати знання з фахових дисциплін.

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90-100	відмінно
75-89	добре

60-74	задовільно
01-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Здобувач отримує оцінку «відмінно» (90-100), якщо його відповідь повна, розуміння матеріалу глибоке, основні вміння сформовані та засвоєні; виклад логічний, доказовий; висновки і узагальнення точні й пов'язані з явищами навколошнього життя; відгук про проходження студентом практики позитивний; матеріали про проходження практики оформлені за встановленими вимогами.

Здобувач отримує оцінку «добре» (75-89), якщо його відповідь задовольняє зазначеним вимогам, але виклад недостатньою мірою систематизований, окремі вміння недостатньо сформовані, у визначені понять та узагальненнях наявні окремі неточності, які легко виправляються за допомогою відповідей на додаткові запитання викладача; відгук про проходження практики позитивний; наявні незначні зауваження щодо змісту і оформлення матеріалів про проходження практики.

Здобувач отримує оцінку «задовільно» (60-74), якщо його відповідь свідчить про розуміння ним основних питань програми практики, проте спостерігаються значні прогалини у знаннях; визначення понять нечіткі, неточні, вміння сформовані недостатньою мірою, висновки і узагальнення аргументовані слабо, у них наявні помилки; знання практиканта фрагментарні, неповні; спостерігається невміння працювати з документами; відгук про проходження практики позитивний; недбало оформлено матеріали про проходження практики.

Здобувач отримує оцінку «незадовільно» (0-59), якщо відгук про проходження ним практики негативний; на запитання членів комісії студент не дає правильних відповідей; програма фахової практики виконана не в повному обсязі.

11. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної добросердісті, розглядає викладач або за процедурою, визначену у Положенні про академічну добросердість.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

- <http://library.khai.edu/catalog>

- Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=5093>

13. Рекомендована література

Базова

1. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / I. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін.; за ред. I. С. Добронравової (ч.1), О. В. Руденко (ч.2). – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. – 607 с.
2. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т І. Щербак. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
3. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
4. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. / С.В. Каламбет, С.І. Іванов, Ю.В. Півняк – Дніпро : Вид-во Маковецький, 2015. – 191 с.

Допоміжна

5. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посібн. за ред. А. А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.- екон. ун-т., 2010. – 280 с.

12. Інформаційні ресурси

Сайт кафедри k601@khai.edu

1. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua>; <http://www.nau.kiev.ua>; <http://www.ukrpravo.kiev.com>; <http://www.liga.kiev.ua>.
2. Методологія науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.inter-pedagogika.ru>.
3. Методологія науки – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : sites.google.com/site/fajrtu/Home/scientific.
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.
5. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.kiev.ua>.
6. Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://korolenko.kharkov.com>.

7. Центр исследований и статистики науки [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.csrs.ru/>.